

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/23/2024
Identifikačné číslo spisu:	1424204877
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1424204877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, Bratislava, IČO: 00 151 700, proti žalovanému BISTTRANS, s.r.o., so sídlom Betliarska 22, Bratislava, IČO: 46 398 317, o zaplatenie 1 169,32 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 81Cb/88/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 81Cb/88/2024 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV dňa 13.06.2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že ide o obchodnoprávny spor, na ktorého prejednanie je v zmysle § 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „CSP“) kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tvrdením, že predmetom žaloby je uplatnenie regresného nároku zo strany žalobcu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej tiež „zákon o PZP“) voči žalovanému, ktorý vznikol žalobcovi z titulu plnenia náhrady škody za žalovaného, ktorý opomenul splniť notifikačnú povinnosť podľa § 10 ods. 1 zákona o PZP. Podľa Mestského súdu Bratislava III je predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený výlučne na základe zákona o PZP, ktorý vymedzuje aj samotný obsah daného záväzku, z čoho vyplýva, že sa netýka podnikateľskej činnosti strán sporu a nemá obchodnoprávny charakter. Na podporu uvedených záverov Mestský súd Bratislava III poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 8Ndc/22/2023 z 24. januára 2024.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV, je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súde viazané.

9. Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

10. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

11. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

12. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

13. Podľa § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež „ObZ“), táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

15. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ust. § 489 OZ vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ je zrejme, že na

to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku. Uvedené požiadavky musia byť splnené pri vzniku záväzkového vzťahu, v opačnom prípade o obchodnoprávny vzťah nepôjde.

16. V predmetnom spore sa žalobca voči žalovanému domáha regresného nároku podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona o PZP v znení účinnom do 31.07.2024, na ktorý poukázal vec predkladajúci súd (aktuálne § 12 ods. 1 písm. h) zákona o PZP v znení účinnom od 01.08.2024), ktorý vznikol žalobcovi z titulu plnenia náhrady škody za žalovaného, ktorý opomenul splniť notifikačnú povinnosť podľa § 10 ods. 1 zákona o PZP.

17. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale nárok uplatnený v tomto konaní nie je vyvodzovaný z ich vzájomného záväzkového vzťahu.

Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z.

so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Tu uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, nakoľko vzniknutá škoda bola zo strany poisťovateľa uhradená a regresný nárok poisťovateľa (žalobcu) voči žalovanému vznikol v dôsledku nesplnenia notifikačnej povinnosti zo strany žalovaného podľa § 10 ods. 1 zákona o PZP, v spojení s § 12 ods. 1 písm. g) zákona o PZP v znení účinnom do 31.07.2024

(od 01.08.2024 ide o § 12 ods. 1 písm. h) cit. zákona). Z uvedeného je zrejmé, že žalobcom uplatnený nárok vyplýva priamo zo zákona č. 381/2001 Z. z. a netýka sa podnikateľskej činnosti žalovaného. Medzi žalobcom a žalovaným nie je v tomto prípade založený obchodný záväzkový vzťah (obdobne viď uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Ndc/55/2023

zo 7. decembra 2023, sp. zn. 8Ndc/22/2023 z 24. januára 2024).

18. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že predmetný spor má charakter občianskoprávny a nie obchodnoprávny. Preto na jeho prejednanie nie je daná kauzálna príslušnosť súdu podľa § 22 CSP [tu podľa § 22 písm. a) CSP] a nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

19. Keďže v danom prípade bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Mestského súdu Bratislava IV, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu kauzálnu príslušnému, nebol správny.

Vzhľadom na to, že nejde o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie v spore sa prednostne neaplikuje § 22 CSP upravujúci kauzálnu príslušnosť súdu v obchodnoprávných sporoch. V danom spore je tak na konanie príslušný všeobecný súd žalovaného. Preto za aplikácie § 13 a § 15 ods. 1 v spojení s § 12 ods. 2 CSP, príslušným súdom na konanie v spore je Mestský súd Bratislava IV.

20. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

21. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.